

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiunii de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora” (Baia-mare), „Avrigeana”, „Băndăna”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inferior) „Beregsana”, „Berzoiva”, „Bihoreana”, „Bistrișana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mercuria), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreana”, „Ciarcovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugioreana”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geoșeana”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iscorul”, (Sângeorgiu), „Iscorul”, (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Lipovana”, „Lucașfărul”, „Lugoșana”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Corniareva), „Murășiana”, „Murășianul”, „Năldăcana”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Ilva-mare), „Răureana”, „Săcana”, „Săt-măreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-sădesc), „Seldăgeana”, „Sentinela”, „Șercășana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăna”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-sădesc), „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Tășnad), „Zărândeană”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Trei ani de politică agrară. (1906—1909).

Pe când noi Românii n'avem un plan binechib-zuit de muncă pe terenul politicii agrare, care ar trebui urmat în mod sistematic și neîntrerupt, și lipsindu-ne și mijloacele pentru executarea unui astfel de plan, — guvernul lucrează în toate direcțiunile după un plan bine stabilit, cu ajutorul mijloacelor ce i stau la dispoziție din bugetul statului.

Ministrul de agricultură desvoaltă o activitate pe terenul politicii agrare, de care și noi trebuie să ținem samă, dacă nu vrem să ne pomenim cândva, în viitor, cuprinși cu totul de valurile acestei politici și înecați în undele ei, care din zi în zi crește, devenind tot mai amenințătoare.

E de neapărată trebuință pentru viitorul popoului nostru să urmărim de aproape, pas de pas, această politică; să vedem ce avantagii rezultă pentru noi — poate fără să se vrea sau doară intenționat — din aceasta politică guvernamentală, și totodată să ne dăm seamă de primejdiile la cari suntem expuși prin puterea acțiunii condusă de căpeteniile statului și cu mijloacele acestuia.

Acțiunea ministerului de agricultură în ciclul de trei ani (1906—1909) a îmbrățișat și promovat următoarele probleme:

1. Producțiunea plantelor agricole.
2. Vieritul, grădinaritul și alți rami agricoli.
3. Silvicultura.
4. Cultura animalelor.
5. Chestiunea apelor.
6. Chestiunea muncitorilor și politica socială.
7. Politica de proprietate.
8. Acțiuni auxiliare.

9. Invățământul de specialitate și institutele științifice.

10. Agricultură ungară și străinătatea.

La acestea se mai adaugă:

11. Legile în interesul agriculturii, aduse în anii 1906—1909.

12. Publicațiunile ministrului de agricultură în anii 1906—1909.

13. Instituțiunile agricole de stat ale Ungariei.

Ne vom ocupa, rând pe rând, de toate aceste, anume:

I. Producțiunea plantelor agricole.

Partea care prezintă cele mai generale interese ale politicii agrare, cuprinde fără îndoială, tot ce se face pentru dezvoltarea semințelor și în genere a culturii plantelor.

Pentru ameliorarea calității producțiunii pe acest teren s'au distribuit în ultimii trei ani sămânță în valoare de peste K 450,000. Dela 1906 încoace se produce sămânță de calitate principală și pe moșiile statului; iar în ultimii trei ani s'au distribuit de pe aceste moși la 20,000 măji metrice sămânță cu prețul de zi al pieții.

Deja în anul 1907 s'a hotărât înființarea unui institut de cultură a sămânței de sămănat, prin care să se promoveze mai cu efect prăsirea și răspândirea sămânței nobile pretutindeni, pentru că e fapt că întrebunțând la sămănat sămânță mai nobilă, se va ridica nu numai calitatea producțiunii, ci și cantitatea acesteia.

Dovadă de frumoasele rezultate în ce privește ameliorarea calității sămânței este distincțiunea ce s'a dat, în ocazia expoziției ținute în 1908 în Berlin, orzului și hemeiului expus. La aceea expoziție au participat producții ungară cu 195 mostre de orz și cu 77 de hemeiu, premiindu-se 76 mostre de orz și 32

de hemeiu, făcându-se, cunoscute, în chipul acesta, produsele noastre agricole în străinătate.

În anul 1908 s'a aranjat în țară *prima expoziție de orz pentru bere și de hemeiu*, a căreia importanță e nediscutabilă pentru promovarea culturii acestor două plante agricole, cum și din punct de vedere industrial, orzul și hemeiul fiind bazele industriei berei, a cărei producție și consum crește din an în an.

În anii 1906—1909 s'au înființat 49 *ferme model*, ajutate de câtră stat cu câte K 1500—2000. Aceste ferme servesc micilor agricultori ca exemple de modul cum trebuie făcută agricultura rațională și numai 5 comitate, între cari și al Făgărașului, sunt lipsite de astfel de instituții folositoare.

Fiindcă nimic nu influențează ca exemplul și înțuția nemijlocită, ministerul a început să înființeze, afară de fermele model, și alte *stabilimente model*, între aceste 3 stabilimente pentru cultura hemeiului și a legumelor.

Dela 1904 se distribuie K 40,000 împrumut cu 2% resp. cu 4%, replătit în 5 ani, însoțirilor înființate pentru cultura cu vapor și anume pentru procurarea *plușurilor purtate cu vapor*. Astfel de însoțiri s'au înființat în 4 comitate (Bars, Borsod, Baranya și Torontal).

Precum se știe, la noi în țară se cultivă cereale în măsură prea mare și se neglijează cultura altor plante, adesea mai rentabile. Pentru înlăturarea acestui defect, ministerul a început să încurajeze, în locul prim, *cultura plantelor comerciale*.

Din suma considerabilă pusă la dispoziția ministrului de agricultură prin art. de lege XIV din 1904, K 4.000,000 au fost destinate pentru promovarea culturii *cânepii și inului*, procurându-se *rechizitele* trebuincioase și construindu-se în anii 1907 și 1908 6 *topitoare de cânepă* comunale, dintre cari una la Oradea mare, destinată pentru folosul a peste 15 comune. Acum ministerul tratează cu peste 30 comune pentru înființarea de topitoare de cânepă.

Cu creditul pus la dispoziție prin legea de investițiune, afară de sprijinirea construirii de topitoare de cânepă, a început a se ajuta în măsură mai mare și prelucrarea cânepii, prin înființarea de fabrici în acest scop. S'au înființat 2 astfel de fabrici cu ajutorul material al statului, iar una numai prin influința morală a statului.

Pe terenul producțiunii *inului* iarăș prima problemă este aceea a înființării *stabilimentelor pentru prelucrarea lui*, prin împrumuturi fără camătă. Pe această cale s'au înființat câteva fabrici în regiunile principale pentru cultura inului: la Comarom, Érsekujvár, Dráva-Szabolcs și Chynorán, iar la Nădlac s'a înființat o întreprindere privată numai prin influința morală a statului. Vrednică de pomenit este fabrica din Perbenyik, înființată pe cale societară, ca însoțire, care prelucră produsele proprii ale agricultorilor.

De importanță pentru dezvoltarea culturii acestor două plante este *institutul de specialitate*, în înființare,

pentru ridicarea la un nivel mai înalt a culturii cânepii și inului, prin lucrări de experimentare, prin calificarea muncitorilor, ce au să se ocupe cu prelucrarea cânepii și inului etc.

De altfel stau la dispoziția agricultorilor *profesori de specialitate*, ținând prelegeri, ca învățători ambulanti și calificând în scopul acestui ram de producțiune elevii școalelor agricole, la cari ei sunt aplicați.

Acestor profesori de specialitate li-s'a încredințat și promovarea *culturii cartofilor*, prin înființarea de stabilimente pentru sporirea cartofilor și mai ales pentru distribuirea în cercuri cât mai largi a cartofilor și a tuberculelor bune de sămânță. În 1907 s'a instituit un *organ de specialitate* pentru supraveghierea și conducerea chestiunii privitoare la cultura cartofilor în regiunea superioară a țerii unde aceasta plantă formează alimentul de căpetenie a populațiunii. Cu ajutorul acestui organ de specialitate s'au înființat 7 stabilimente pentru sporirea cartofilor aievea buni, cu cari se provăd agricultorii din numita regiune a țării. Pe această cale se lucrează și la combaterea diferitelor boale, la cari sunt expuși cartofii.

Pentru combaterea boalelor la cari sunt expuși cartofii, s'au ținut *cursuri* și s'a scris în 1908 o publicațiune populară ce a fost răspândită în toate părțile.

S'a pus pond în acelaș timp și pe dezvoltarea culturii napilor, intenționându-se prelucrarea lor, ca și a cartofilor, în spirit.

Art. de lege XXVIII din 1908 referitor la distribuirea contingentului de *stabilimente de spirit agricole*, creează baze noi pentru producerea spiritului prin agricultori.

În ce privește cantitatea contingentului de spirit ce este a se distribui între agricultori, legea cea nouă este mult mai favorabilă decât cea veche. Pe când legea cea veche stabilește la 9000 hectolitre maximul contingentului de spirit, ce este a se distribui, legea cea nouă pune la dispoziția agricultorilor 17,000 hectolitre.

Această lege prevede mai multe avantagii pentru micii agricultori. Între altele prezintă o mare înlesnire dispoziția prin care un contingent mai mic de 300 hectolitre de spirit să se poată produce într'un stabiliment existent deja. Această dispoziție face posibil micilor agricultori să-și prelucre contingentul trebuincios, fără investirea unui capital mai mare, într'un stabiliment vecin. Afară de aceasta, legea mai asigură pe sama micilor agricultori favoruri în privința dării, când își prelucră producțiunea proprie de poame.

În anii din urmă au trebuit luate o mulțime de dispoziții, îndeosebi pentru *stărpirea locuștelor*, ce au început să se sporească așa de mult, că ele numai în regiunea Hărtibaciului au pricinuit în 1906 pagube agriculturii de K 200—300 de mii, devastând un teritor de vr'o 40—50,000 jug. Pentru stărpirea acestora s'a cheltuit în 1907 K 100,000.

Prin art. de lege XXXI din 1907 s'a făcut, înainte de toate, obligatorică îndatorirea de a anunța apariția locuștelor, aceasta fiind lucrul de căpetenie pentru

stărpirea lor. Cheltuielile trebuincioase le suportă jumătate statul, jumătate comitatul a cărui teritor este amenințat de locuste. Cheltuielile, ce le necesitează trimitul statului și aranjamentul necesar pentru stărpire cad în sarcina statului. Statele sau orașele, ale căror hotare sunt năpădite de locuste, au să pună la dispoziție numai lucrătorii, cari trebuie să țină pază neîntreput și carăle și vitele necesare pentru transport.

În urma acestor dispoziții ale legii, în 1908 locustele au atacat un teren mult mai restrâns decât în anii precedenți și e de sperat că în scurt timp agricultura țării noastre va fi liberată iarăș de această plagă.

Omidetele, acești dușmani neîmpăcați ai plantelor folositoare încă s'au sporit foarte mult, mai ales pentru că atât autoritățile, cât și înșiși proprietarii stăruie de tot puțin în scopul stărpirii acelor. Omidetele se arată în mare măsură de regulă la sfârșitul primăverii și la începutul verii. Pentru pustiirea omidetele, care trebuie făcută la începutul și la sfârșitul iernii, s'au dat an de an ordinațiuni, în cari se arată datorințele și modul de procedare în aceasta privință a oficiilor și proprietarilor, cum și pentru stărpirea *gândacului de Maiu* și a *gândacului stricăcios napilor*.

Nu mai puțină pagubă decât animalele pricinuesc și unele plante, mai ales spinele muscălesc și *inița*. Îndeosebi de sămânța acestei din urmă abia se mai poate curăți pe deplin sămânța de trifoiu, pentru că durere, ea se răspândește prin comerțul de sămânțe, neîngrijindu-se nici autoritățile de stărpirea ei. Din această cauză trifoaiele noastre din întreaga țară, dar mai ales cele din părțile sudice și sudostice sunt foarte năpăstuite de acest dușman primejdios al lor.

Modul de stărpire s'a organizat în 1907, în întreaga țară astfel, că după prima cositură de trifoiu trimișii stațiunilor pentru examinarea sămânței — cu intervenția primăriei comunale — instruiază pe agricultori asupra importanței stărpirii acestei plante și le arată, în mod practic cum trebuie procedat. Negligența autorităților și a agricultorilor se pedepsește. În chipul acesta se speră că, în 2—3 ani se vor obicni și autoritățile și agricultorii cu procedurile ce trebuie urmate atât la stărpirea iniței cât și la stărpirea altor plante și animale stricăcioase plantelor agricole.

Ministerul se îngrijește mai departe în mai multe direcțiuni pentru *valorizarea produselor agricole*. Înainte de toate s'au luat dispoziții ca agricultorii să fie tot mai bine orientați cu privire la *starea sămănăturilor*, la *cantitățile de produse agricole* ce sunt în perspectivă cum și despre *rezultatele recoltei în străinătate*. În acest scop se dau buletine la anumite perioade de timp.

A trebuit înainte de toate să se sporească numărul raportorilor agricoli, care acum e peste 2200, intenționându-se sporirea lor până când tot la 10.000 jug. cat. se va veni un astfel de raportor.

Despre starea sămănăturilor se dau acum rapoarte oficiale și iarna, odată la lună, iar, începând

din Aprilie până în Septembrie de douăori pe lună. În timpul din urmă rapoartele aceste cuprind date mai amănunțite asupra tuturor plantelor agricole, așa, afară de spicoase, și despre cucuruz, cartofi, poame etc.

Datele intrate se prelucră deplin în 2 zile și, după 3 zile dela intrarea lor, se dau publicității.

Începând dela anul 1906, anume la sfârșitul lunii August, ministerul publică date aproximative și asupra recoltei din toată lumea, cari apoi la începutul anului calendaristic următor se publică de nou corectându-se cu datele factice ale recoltei. Prin aceasta se dă publicului ocazie să-și câștige date definitive, autentice despre producțiunea cerealelor în toată lumea.

Începând cu anul 1906 se adună, la 1 Iulie, și se publică apoi și datele referitoare la proviziunile de bucate din țară la aceea epocă.

Ministerul a stăruit, mai departe, pentru valorizarea produselor agricole în modul cel mai favorabil pentru înșiși agricultorii.

Pe acest teren ministerul a continuat acțiunea începută deja de mult pentru organizarea vânzării produselor pe calea asocierii. Anume a stăruit și mai departe pentru promovarea înființării *însoțirilor de magazin*. Pentru ca chestiunea acestor însoțiri să ia avânt, din Iulie 1906 se dă $\frac{5}{100}$ parte a cheltuielilor necesare pentru construirea magazinelor de bucate, care sumă se poate ridică, pentru magazinele mai mari, până la K 20.000. Pentru cazul că magazinul n'ar mai fi în serviciul însoțirii, statul își rezervă dreptul de a dispune de partea cu care a contribuit.

Mai departe s'a stăruit ca agricultorii să poată participa nemijlocit în număr cât mai mare la *aprovizionarea armatei*.

Greutatea cea mai mare în această privință a fost și este că agricultorii nu pot aștepta timp mai îndelungat până li se liberează contravaloarea produselor furnizate pentru aprovizionarea armatei. Astfel s'au făcut dispoziții ca ministerul de finanțe să anticipizeze ministrului de războiu suma de K. 1.000.000 și chiar până la maximul de K 2.000.000 pentru ca să poată cumpără dela agricultori cu bani gata. În chipul acesta s'a înlesnit foarte mult agricultorilor lipsiți de capital participarea cu produse la aprovizionarea armatei.

Ministerul a sprijinit și în ultimii trei ani *piețele*, cari au fost împărțite de ajutor și mai înainte pentru valorizarea produselor agricole, ca și astfel să asigure ocazii de valorizare pe seama agricultorilor. A sprijinit *târgul pentru orzul de bere* din Pojon și Mișcolț, de asemenea licitațiunile *lâneli*, cari mai mult să făceau prin participarea negustorilor străini. Mai departe a sprijinit ministerul *târgul de hemeiu* din Sighișoara. Aceasta se face așa că, prin mijlocirea însoțirii pentru valorizarea hemeiului din Sighișoara, se dă cultivatorilor de hemeiu ajutoare fără interese, ca hemeiul să nu-l vândă când nu are preț, ci să aștepte conjuncturi favorabile. Astfel s'a procedat și în alte locuri din țară.

Ministerul a sprijinit în ultimii ani înființarea stațiilor pentru examinarea din punct de vedere chimic a produselor agricole, pentru ca pe piață să se prezinte cu timp numai articole în stare deplin curată. Astfel de stațiuni s'au înființat în ultimii ani în 7 orașe, între cari, în părțile noastre, numai în Brașov.

Dela anul 1906 institutul chimic regnicolar și stațiunea pentru examinarea chimică din Cașovia au fost investite cu dreptul de a lua sub cercetare, în sensul art. de lege XLVI din 1895, toate articolele de consum, pentru ca în chipul acesta să se împiedece falsificarea acestora. Acum se proiectează a se aranja un mijloc de control mai sever pentru curățenia laptelui, prin veterinari.

Ministerul a ajutat reuniunile agricole în periodul 1906—1908 cu peste K 200,000; erau și sunt și reuniuni cari din mijloacele proprii nu se pot susține. Deasemenea au fost ajutate expozițiile, îndeosebi punând reuniunilor la dispoziție bani în scopul premiilor.

De importanță este un proiect, despre care odinioară s'a luat notiță și în foile noastre, cu privire la înființarea camerei agricole regnicolare și a camerelor comitatense. Numărul camerelor comitatense și arondarea lor se va încredința camerei agricole regnicolare.

Ministerul de agricultură a cerut opinia tuturor cercurilor interesate din țară în privința proiectului din vorbă, după a căror consultare proiectul îl va prezenta, redactat definitiv, dietei.

Asupra chestiunilor, sulate pe scurt în acest capitol, vom reveni mai târziu, fiind ele vrednice de o apreciere mai temeinică din punct de vedere al intereselor noastre românești. (Se va continua).

La „Chestionarul pentru revizorii-experti“.

Prezentând „Solidaritatea“ chestionarul pentru revizorii-experti tuturor institutelor asociate, fără îndoială a voit să deie acestora și unele puncte de mănecare cu privire la administrarea singuraticelor institute. Bun lucru s'a făcut, dar atâta nu e de ajuns, pentru că logic este: să se deie cuiva instrucțiuni, și apoi să se pornească cercetarea, că oare acela, cui i-s'a dat instrucțiunile, se silește a se conforma lor sau nu?

După cât știu, instrucțiuni cu privire la purtarea contabilității respective la administrarea valorilor etc., întocmite pe baza experienței, la noi s'au editat numai ici-colea, în mod sporadic. Un sistem însă nu s'a făcut.

Fiind acum constituiți în asociațiunea „Solidaritatea“, care este și trebuie să ne fie un controlor nu numai conștient, ci și binevoitor; având la „Solidaritatea“ o direcțiune din care fac parte cei mai de valoare bărbați de specialitate ai noștri, precum și în sinul revizorilor experți, în parte covârșitoare, oameni cu cunoștințe și experiențe îmbelșugate: credem că „Solidarității“ îi va fi cu putință a întocmi astfel de instrucțiuni, prin cari mai ales administrația băncilor să se uniformizeze, ușureze și chiar să fie relativ mai puțin costisitoare.

Uniformizarea, înlesnirea și ieftinirea administrației băncilor constituie o problemă destul de grea și pentru băncile străine, cari dispun de forțe materiale mai abundante și și de forțe intelectuale mai însemnate. Acest fapt însă nu trebuie să ne stânjenească pe noi, fiindcă pentru noi rezolvirea problemei, cu considerarea la împrejurările date, de o parte e de însemnătate mai mare, iar pe de altă parte, fiindcă nouă ne-a succes și până acum a iniția și rezolva probleme, cari, așa zicând, dela noi au trecut la străini.

Astăzi băncile noastre formează un organism modest, dar demn. Sunt abia câțiva ani, de când au început a da semne îmbucurătoare de viață și avânt. Mai înainte teama de necunoscut ne făcea foarte rezervați față de acest fel de instituțiuni. (Că acum trecem la extrem cu zelul de a coopera la „fericirea“ neamului, prin noi înființări de bănci, este un simptom, care își are și el cauzele sale!). Porniți odată la fațete, primul neajuns a fost, că nu aveam oameni de specialitate. Nu-i vorba, angajații de bancă am avut totdeauna și avem și astăzi, de aproape-i greu pământul. De oameni de specialitate parcă suntem însă tot săraci, cel puțin așa rezultă din faptul, că conducerea celor mai multe bănci este încredințată unor oameni absolut laici, ba în unele locuri unor persoane, a căror funcțiune de altă natură este incompatibilă cu poziția, ce ei o ocupă la bancă.

Școalele noastre comerciale s'au silit a suplini acest neajuns. Din an în an ne sosesc tot mai mulți tineri cu pregătiri speciale și cu o râvnă de muncă și de înaintare lăudabilă. Durere, instrucțiunea acestor tineri, — cu privire la necesitățile noastre reale, lasă — fără vina școlii — mult de dorit. — Oricum însă, ei îndeplinesc afacerile de resort, formând ceia-lți funcționari cel mult partea ornamentică a institutelor, măcar că în economie se admit mai puține ornamente.

Tinerii din școalele comerciale, lipsiți de praxă și aproape total izolați de colegii mai experți, sunt mențiți deci să îndeplinească la bănci afacerile de resort. Admițând la dâșii un deosebit zel și multă istețime, în prima linie se nuzesc a ajunge la ireproșabilitate cu privire la purtarea contabilității în sensul restrâns al cuvântului. În decursul timpului sila îi face apoi să-și mai comande cutare registru auxiliar sau să mai transforme pe cel existent, așa dupăcum îi taie capul. Tot așa vor purcede și cu privire la utilitățile, de cari au lipsă pentru a lucra și a scuti valorile. În biroul lor se pot ivi lacune, dar poate chiar și lucruri și lucrări de prisos. Înainte de a le fi dat puțința de a-și câștiga cunoștințe exacte despre modul cum au să-și întocmească acel birou, ar fi nedrept a le face reproșuri. Și câți sunt, cari nu pot înțelege sau nu vreau să înțeleagă acest adevăr?! Ce să zicem apoi despre un atare birou, în care nu e nici urmă de om de specialitate?

Va să zică ne lipsește continuitatea, adecă nu avem adunate într'un mănunchiu experiențele în afaceri de bancă ale puținilor noștri înaintași și ale celor mai iscusiți contemporani ai noștri. Nu avem întru-chipate aceste rezultate, ca să ni-le putem însuși și transmite în cercuri mai largi, eventual augmentate și perfecționate. Și apoi e constatat, că continuitatea e condițiunea de forță a progresului.

Vor fi unii, cari vor observa, că cine voințește, poate împrumuta în privința aceasta dela străini. Da, numai cât nu trebuie să se treacă cu vederea, că aceasta reclamă jertfe materiale, călătorii, ce funcționarul nu le poate suporta din modestele sale veni-

turi. Pe deasupra imprumutând fiecare de capul lui, nu ajungem la uniformitate.

Unele dintre instituttele mai tinere de regulă introduc în administrație câte o întocmire mai de samă dela băncile mai mari. E bine și aceasta. Dar deși mai toate instituttele noastre cultivă cam aceiași rami de operațiune, totuși există mare deosebire cu privire la extensiunea și intensitatea aceluiași operațiuni la felurile bănci. Mai există aceasta deosebire apoi în mod firesc și cu privire la numărul funcționarilor. În urma acestor deosebiri o întocmire bună dela banca X, nu corăspunde felului de a fi al băncii Y.

De aceea credem, că ar fi de mare folos, ca „Solidaritatea” să-și impună ca problemă și întocmirea instrucțiunilor pe sama băncilor asociate. Rezolvându-se în mod prudent aceasta problemă, se poate spera că cu timpul se vor afla mai multe răspunsuri afirmative la chestionarul lansat mai deunăzi de „Solidaritatea”.

Nu ne ținem competenți a ne pronunța asupra principiilor, conform cărora ar trebui să se purceadă. Ne exprimăm însă părerea, că ar fi practic să se împartă toate instituttele în clase, bunăoară în 3 clase. Pentru classa I. se vor destina registrele cutare în cutare formă etc.

Ar fi de dorit, ca cu ocazia cursului funcționarilor noștri de bancă, care dacă acum nu s'a putut ține, mai târziu sperăm că totuși se va ține și când pe lângă bărbații grupați în jurul „Solidarității”, se vor intruni la un loc și alți oameni de specialitate, instructori și elevi, chestia aceasta importantă să se pună în discuție. Rezolvirea ei norocoasă ne va da uniformitatea și facilitarea administrației. Asupra faptului, că fiind administrația uniformă, va fi și mai ieftină, probabil vom mai reveni. *Sic cogitb.*

Originea Clearing-House-urilor, zise case sau camere de compensațiune.

Cătră mijlocul secolului al XVIII-lea funcționarii, cari făceau încassările caselor mari de comerț din Londra, luaseră obiceiul de a se intruni într'un local din City (focariul comerțului din Londra) unde ei găseau de comod și practic pentru a încunjură cursele ce trebuiau să facă dela o casă de comerț la alta, de a schimbă de cu dimineața între ei efectele, cari aveau a le încassa asupra caselor respective.

La o a doua întruire ei își regulau diferențele în bani fără a mai face schimb de efecte sau hârtii de valoare. Acesta fu punctul de plecare sau concepțiunea „Clearing House-ului”, adică a camerelor de compensațiune actuale.

Bancherii surprinși de avantajile acestui mod de lichidare, care încunjură deplasările mari de bani efectivi, substituind simplaminte virementul plătirilor cu bani, înființează cătră 1870 o instituțiune de patroni, ceea ce nu eră la început decât o simplă înțelegere, în forma aranjată de funcționarii de casă de odinioară.

Clearing-House-ul din Londra se compune din 26 de membrii numiți „Clearers” (compensatori, dela to clear = a clarifică, a curăți, a goli) și anume fiind afiliați 9 bancheri și 17 bănci, între cari și Banca Angliei însăși din anul 1864. Toate celelalte bănci din Londra — în număr de câteva sute — au câte un cont deschis la unul dintre cei 26 de „clearers” adică membrii proprii ziși ai Clearing-House-ului având fiecare bancă cont deschis la unul dintre „clearers”. Dacă considerăm faptul

că fiecare comerciant detailist sau în mare și că fiecare capitalist are un cont la o casă de bancă asupra căreia trage cekuri, cari le remite ca plătire a datorii sale, atunci putem ușor vedea importanța zilnică a sumelor lichidate prin compensațiune fără deplasare sau mutațiune de bani și persoane, și această activitate mijlocinduse prin rolul important al celor 26 de „clearers”.

De o parte băncile și bancherii operează o primă compensațiune între proprii lor clienți fără ca acestea să trebuiască a mai trece prin canalul Clearing-House-ului.

De altă parte băncile și bancherii, cari nu sunt direct încorporați trag cekuri pentru plățile lor cele mari asupra „Clearers-ilor” la cari fiecare bancă sau bancher mai mari au conturi deschise unde își domiciliază deasemenea și acceptațiunile lor. Cekurile acestea trec prin canalul acestui „clearer” prin ceea ce se creiază deasemenea și o altă compensațiune între clienții „clearers-ului”.

Purcederea lichidărilor la „Clearing House” este următoarea: În fiecare dimineață membrii „Clearing House”-ului (clearers-ii în număr de 26) după ce au amortizat cekurile de încassat scadente asupra afiliaților le împreună într'un teanc, reprezentând fiecare o casă de bancă determinată, apoi le trimit cătră 11 oare la localul „C. H.” unde acestea sunt repartizate între comptoarele diferitelor bănci, cari au de a purcede la compensațiunea acestora.

Fiecare bancă este reprezentată prin funcționari numiți „inclearers” cari verifică totalurile înscrise pe teancuri și prenotează sumele datorite. Compensațiunea de făcut rezultă din comparațiunea totalurilor sumelor ce dătește fiecare „clearer” și care se dătește fiecărui clearer în parte. La sfârșitul zilei inspectorul dela „C. H.” adresează o foie de virement cătră Banca Angliei dându-i ordinul a debita anumite case de comerț și bănci și a credita altele conform conspectului prezentat de Clearing-House, cu acest din urmă act terminându-se apoi activitatea, care se perondează zilnic în acest birou modern și atât de ingenios. Casele de compensațiune au luat o dezvoltare atât de însemnată în țările din regatul unit încât sumele compensate în anul 1905 prin „Clearing-House”-ul din Londra, fără deplasare de număr, se urcau la 12.287.935.000 lire sterling, în valuta noastră la 294.910.440.000 coroane.

Există o cameră de compensațiune mai recentă în Londra, numită „Country Clearing” adică „Compensațiunea Provincială” și care servește pentru compensarea cekurilor trase dintr'un oraș asupra altui oraș din Anglia. Pentru această compensațiune lichidările saldurilor nu se face nici odată mai curând decât în decurs de 3 zile, timpul necesar pentru a primi răspunsul plătititorilor de cekuri.

În Paris s'a creat în anul 1872 de asemenea o cameră de compensațiune analoagă celei din Londra și care cuprinde 11 case, lichidările anuale urcându-se abia la 10 miliarde coroane. Diferința aceasta enormă se explică prin aceea că cekurile în Franța sunt mai puțin uzitate decât în Anglia, acolo transportul de bani dintr'un oraș într'altul fiind încă foarte însemnat.

Financierul frances M. Arnaumé în tratatul său asupra monetei, creditului și a schimbului* recunoaște cât de inferioară este organizațiunea piețelor de pe continent în privința aceasta piețelor engleze.

„Suma efectelor. — serie dânsul, — cari ajung la scadență în aceeași zi pe o piață, bunăoară ca Parisul, poate atinge cifra de 150 milioane franci. Pentru a încassa într'o singură zi această enormă cantitate de număr

* Ouvrage sur la Monnaie, le Crédit et le Change par M. Arnaumé.

reprezentat prin mai bine de 500.000 de efecte plătibile în peste 85.000 de domiciliu diferite, este de lipsă de o armată de băieți incassatori. Debitorii sunt nevoiți a-și pregăti banii de lipsă de cu seara de unde urmează o pierdere de interese pe o zi.

„Circulațiunea noastră fiduciară se ridică actual-minte la 4700 milioane, iară stockul nostru de bani metalici, aur și argint, atinge cifra de 4 miliarde, cu totul o circulațiune monetară de 8,700 milioane franci. În Anglia la acelaș dat vedem că suma banilor de hârtie eră de 700 milioane, iară stockul de aur de 966 milioane franci. Dacă adaugem și emisiunile Băncilor din Scoția și Irlanda, ajungem la un total de 2,700 milioane rotund.

„Circulațiunea noastră monetară este deci superioară cu 6 miliarde celei din Anglia. unde comerțul de-altecum este cu mult mai activ decât în Franța. Necesitatea aceasta în care ne aflăm de a mobiliza un stock considerabil de aur în reprezentațiunea enormei noastre circulațiuni fiduciare decurge aproape exclusiv din rutina în care pare a fi ancorat și care ne face să preferim hârtiile de bancă cecului, pe vreme ce acesta în multe cazuri le-ar putea înlocui cu avantajiu.“

În Statele-Unite din America de Nord există 81 de camere de compensațiune, cari compensează, peste 300 miliarde cor. anual din cari cam jumătate vin pe New-York.

Pe continentul nostru mai sunt de importanță și casele de compensațiune din Germania, Italia, Austria și cea din St-Petersburg, cari, cu toate acestea, toate la oaltă nu pot atinge suma enormă a compensațiunilor din Londra.

Instituțiunile acestea financiare născute din bunăstarea economică a țărilor, promovate în mare parte prin numărul considerabil al băncilor, cât și a nenumăratelor societăți și interprinderi comerciale demonstrează pe lângă bogăția de care popoarele dispun totodată și gradul de cultură în arta comercială. Resumând constatăm, că Clearing-House-ul este op-rea în care este întrupat mehanismul cel mai perfect al comerțului internațional pe care poporul englez îl știe și poate promovă cu deosebit talent, artă și spirit practic.

(Sibiiu.)

Octavian Neagoș.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiiu, 19 August 1909.

Apropierea toamnei cu cererile sale mai intensive de bani începe a se resimți pe piețele de bani atât externe, cât și interne. Portfoliul Băncii Angliei este în creștere, iar capitaliștii francezi au început a-și retrage plasările din străinătate, cari numai pentru Austro-Ungaria sunt evaluate la circa 100 mil. franci. Asemenea arată etalonul tendință spre urcare și în Berlin, unde discontul privat a crescut cu $\frac{1}{8}\%$ la $2\frac{1}{8}\%$.

Ce privește piața internă de bani, în ultimele zile cererea a fost mare mai ales în Austria, în urma căreia discontul privat s'a urcat cu $\frac{1}{4}\%$ la $3\frac{3}{8}\%$. În vederea importului de cereale o nouă urcare a etalonului în viitorul apropiat este foarte probabilă.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Insoțirea economilor de vite“ din Răcășdia. La 9 Maiu a. c. s'a constituit în fruntea comună Răcășdia (com. Caraș-Severin, având aproape 3000 loc. Români) o însoțire cu firma de sus, având de scop a desvoltă economia de vite, a lua în arândă pășune și a despăgubi pe membrii în caz de daune în vite.

Insoțirea s'a înființat pe timp nedeterminat pe cote a K 4, plătibile în 4 ani în rate a K 1.

Direcțiunea este compusă din următorii: Nicolae Mircea, Toma Fișteac, Ilie Jana, Iosif Penta și Iosif Lațan.

*

„Insoțirea de consum și valorizare în Uifalăul-unguresc. Sub firma aceasta s'a înființat la 17 Iulie a. c. o nouă însoțire în Uifalăul-unguresc, (Magyar-Ujfalu, com. Cojocna) comună cu 841 loc., dintre cari Români 776. Noua însoțire s'a înființat pe timp nedeterminat pe cote a K 20.

Direcțiunea este compusă din următorii; Mózsa László, Ioan Pogăceanu, Ionaș Murășan și Onuț Lung.

*

„Insoțire de credit“ în Feldioara (comit. Făgărașului) este firma unei însoțiri cu responsabilitate nelimitată înființată în adunarea gen. dela 2 Maiu a. c. în Feldioara, comună cu 547 locuitori în com. Făgărașului.

Direcțiunea este compusă din următorii: Andreiu Savu, preșident; Stefan Anghel, Ioan Bozonea, Ioan Milea și Nicolae Roșca.

ÎNVĂȚĂMÂNT.

Școala gr-cat. pentru învățaceii de meserii și negustorie din Blaj. Dintre centrele noastre culturale mai de seamă, Blajul se distinge printr'o părințească și românească purtare de grijă de soartea învățaceilor de meserii și negustorie, cum și de cultura ulterioară a calfelor și meseriașilor. După cum ne este cunoscut, afară de Săliște singur Blajul are școală proprie pentru învățaceii de meserii și negustorie. În toate celelalte orașe cu populațiune românească soartea bieților învățacei este lăsată în grija altor neamuri, cu toată, cine nu știe, câte urmări rele nu rezultă dintr'o instrucție și educație, din cari dragostea de limbă și neam lipsesc adesea cu desăvârșire? Astfel de greșeli ale educației sunt în foarte multe cazuri deadreptul pernicioase.

Iată motivul pentru care exemplul Blajului ar trebui urmat și de celelalte centre de cultură ale noastre, îmbrățișându-se educația și instrucția învățaceilor de meserii și negoț, și aducându-se toate jertfele posibile în acest scop.

*

După aceste lăsăm să urmeze aici un scurt comunicat despre școala de care ne ocupăm — pe baza „Raportului despre instituttele de învățământ gr-cat. din Blaj... pe anul școlastic 1908—1909“.

Prelegerile an. școl. trecut s'au început în 13 Septembrie 1908

Numărul școlariilor a fost de 65, împărțiți în două grupe; grupa primă fiind compusă din clasa pregătitoare și din cl. I., iar grupa a doua din cl. II. și III.

Învățământul s'a predat grupei prime: Marța, Joia și Sâmbăta dela 6—8 ore d. a., grupei a doua Lunia, Miercurea și Vinerea dela 6—8 ore d. a., iar Duminica dela 9—12 a. m. s'a predat desemnul ambelor grupe.

Școala a fost vizitată în cursul anului mai de multeori de directorul școalei și de membrii comitetului de supraveghiere, iar câte odată de inspectorul școl. reg. de școale al comitatului și de inspectorul de specialitate asupra învățământului industrial.

Școala prevede pe toți elevii cu cărțile și recvizitele de lipsă, îngrijește de luminat, încălzit și curățat s. c. 1, fără de a încasa nici o taxă dela elevii și patronii lor.

Între contribuenții marinimoși din anul trecut se găsește I. P. S. Sa dl arhiepiscop și mitropolit Dr. Victor Mihályi, banca „Patria”, „Reuniunea femeilor române din Blaj”, care cu ocazia sărbătorilor Nașterii Domnului Iisus Christos, a împărțit aproape pe toți elevii cu câte 1—2 vestimente de iarnă, „Reuniunea meseriașilor din Blaj”, care a premiat pe 10 elevi cu câte K 20 — iar la sfârșitul anului a împărțit elevilor mai buni, ca premii, cărți în valoare de K 50.—

Examenul dela sfârșitul anului școl. s'a ținut în 20 Iunie.

Director al școalei este dl Silvestru Nestor, iar învățătorii dnii profesori: Nicolau Pop, Flaviu C. Domșa și Mihail Șerban.

Elevii au fost distribuiți după clase astfel:

In clasa pregătitoare	10
„ „ I	18
„ „ II	14
„ „ III	10
Au dezertat	12
S'a eliberat	1

In total 65.

După confesiune elevii, cari au făcut examenul au fost: 47 gr.-cat., 5 gr.-or.

După limba maternă au fost toți Români.

Furtarea morală a 60 de elevi a fost bună.

6 au făcut progres eminent, 34 cu clasa generală primă și 12 cu secundă.

După meserii au fost:

Comercianți . . .	1	Compactori . . .	3
Măsari	6	Tipografi	1
Croitori	7	Zidari	2
Pantofari	15	Fauri	2
Cojocari	6	Rotari	1
Franzelari	1	Morari	1
Mecanici	6		

Din ei se promovează . . . 36

Se admit la repetiția . . .

examenului 8

Nu se promovează . . . 8

Cultura calfelor și meseriașilor se promovează prin „Reuniunea meseriașilor din Blaj” condusă cu multă dragoste și pricepere de către dl profesor gimnazial Gavriil Precup.

Academia de comerț din Budapesta. Acestei academii îi aparțin:

a) Școala de comerț superioară a Academiei comerciale din Budapesta.

b) Cursul academic.

c) Cursul de asigurare.

d) Cursul pentru transportul și tarifele căilor ferate.

*

În școala de comerț superioară se primesc tineri, cari au absolvit cu succes cl. a IV-a a unei școale medii (gimnaziu, școală reală, sau civilă) și țin 3 ani.

Didactrul este K 300 pe an, care se plătește în trei rate, iar taxa de înscriere și pentru bibliotecă este K 20.

Înscrierile se fac dela 1—3 Septembrie 1909, orele 9—12 a. m.; iar prelegerile se încep în 4 Septembrie.

*

În cursul academic se primesc absolvenții unei școale medii, a unei școale superioare de comerț, a unei academii agricole sau industriale, cum și absolvenții unui institut militar de creștere pentru ofițeri.

Didactrul este K 300 pe an și K 20 taxă de înscriere și pentru bibliotecă.

Înscrierile se fac din 6—9 Septembrie.

*

Cursul de asigurare, în legătură cu academia, are de scop dezvoltarea științelor privitoare la asigurări, formarea de specialiști pentru institutele de asigurare și cultivarea ulterioară a persoanelor, ce stau în serviciul acestor institute.

Ascultătorii sunt de două feluri: ordinari și extraordinari.

Ca ascultători ordinari se primesc absolvenții unei școale medii.

Ca ascultători extraordinari se primesc numai cei ce pot documenta că, în urma pregătirilor de până acum, vor fi în stare să priceapă materiile propuse.

Cursul constă din 4 semestre.

Didactrul este de K 300 pe an și K 20 pentru bibliotecă.

Înscrierile se fac la același termen ca și pentru cursul academic.

*

Cursul pentru transportul și tarifele căilor ferate, se va începe la 1 Octombrie a. c. și va ține până la sfârșitul lunii Ianuarie viitor, predându-se în orele de seara, de douăori pe săptămână, tot felul de materii referitoare la transportul și tarifele căilor ferate.

Înscrierile se fac dela 20—30 Septembrie. Didactrul e de K 20.

La sfârșitul cursului ascultătorii pot colloquă și primi atestate, pentru cari se plătesc K 2.

*

Academia veterinară din Budapesta. Înscrierile la Academia veterinară din Budapesta se vor face dela 9—15 Septembrie. Cei ce nu se pot înscrie la acest termen, vor cere permisiune dela ministrul de agricultură și se vor înscrie la 1 Octombrie. Cursul este de 4 ani. Taxa de înscriere este de K 5, iar didactrul de K 30 la semestru.

CRONICA.

Lăptăriile cooperative sătești. Conform unei statistice oficiale asupra activității lăptăriilor sătești, în anul 1908 au funcționat în Ungaria în total 558 lăptării cooperative sătești cu 59,931 membri, în partea cea mai mare a lor mici economi. Iar după ce în aceste însoțiri ținerea câte unei vaci reprezintă o cotă, s'au valorizat pe cale cooperativă produsele dela 101,969

de vaci. La cooperativele acestea s'au furnizat în total 83.999,176 litre de lapte și s'au fabricat 2.439,717 chilograme de unt. Venitul lor brut s'a urcat în 1908 la K 8.484,095

Sarcinile hipotecare în Ungaria sunt evaluate în o statistică recentă la K 4 miliarde și mai bine, din care sumă revin asupra proprietății de pământ 70%, iar 30% asupra caselor. Față cu aceste sarcini imobiliile supuse culturai agricole reprezintă o valoare de K 15 miliarde.

Cassa de păstrare postală reg. ung. își publică darea de samă pe anul de gestiune 1908. Conform acesteia, starea depozitelor împreună cu interesele capitalizate, arată față de 1908 o creștere curată de K 3.742,747'66.

Starea totală a depozitelor cu finea lui 1908 este de K 92.630,533'44. Numărul deponenților a crescut cu 41,196 față de 35,647 din 1907, ajungând cu finea anului cifra de 684,299.

Numărul proprietarilor de cec cu finea anului a fost de 17,491, arătând un spor de 1200.

Circulațiunea totală de cec și clearing cu finea anului a fost de K 6,366,010,160, față de 6.047,543,526 din anul 1907. Depunerile arată un spor curat de K 6.450,874'82, față de decreșterea de 4.025,037 din anul precedent.

Intre 17,491 proprietari de conturi 12,988 așadar 74'25% au participat și la afacerile de clearing ale Cassei de păstrare.

Din Contul Profit și pierdere se vede că intratele s'au cifrat cu K 7.060,564'01, iar ieșitele cu suma de K 5.103 817'17; prin urmare a rezultat un plus de K 1.956,746 84.

Profitul pe 1908 de K 1.956,746'84 cade în favoarea erarului, fiindcă fondul de rezervă a ajuns deja mărimea legală.

DIN REGISTRUL FIRMEI.

„*Beregsana*“ în Beregsau. Inregistrat: În adun. gen. ordinară dela 7 Februarie a. c. au fost aleși membri în direcțiune, investiți cu drept de firmare Toma Ghilăzanu și Stoeie Bugaru.

„*Dreptatea*“ în Feneșul-săsesc. Inregistrat: Ioan Isaicu ca membru în direcțiune și firmant.

„*Industria*“ în Deva. Inregistrat: În adun. gen. ordinară dela 16 Maiu a. c. au fost aleși membri în direcțiune: Ilie Dobrota, Poiana; Iuliu Cosma, Crăciunești; Ioan Vlad, Pricaz și Avram Săbău, Pricaz, în locul lui Vasile Domșa, Dion. Metez, Szatmári Norbert, Avram Adam, Balázs Arthur și Nic. Topor.

„*Insoțirea de credit din Ludești și Costești*“. Inregistrat: Conform hotărârii adunării gen. ordinare dela 3 Maiu a. c. insoțirea și a extins activitatea și asupra comunelor Ocoluș-mic, Orăștioara-de-jos, Bucium și Orăștioara-de-sus.

„*Lipovana*“ în Lipova. Inregistrat: Modificarea §§. 2, 4, 5, 6, 9, 18, 21, 26, 29, 30, 32, 33, 37, 39, 40, 48, 50, 54, 59, 62, 69 și 70 din statute, întâmplată în adun. gen. ordinară dela 1 Martie a. c., conform cărora capitalul soc. este K 200,000, împărțit în 1000 de acții nominale à K 200.

„*Pesăcana*“ în Pesac. Inregistrat: Incetarea calității de membru în direcțiune și firmant a lui Andreiu Sălăgian.

Sumar.

Trei ani de politică agrară. — La „*Chestionarul pentru revizorii experți*“. — Originea Clearing-House-urilor, zise case sau camere de compensațiune. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „Insoțirea economilor de vite“ din Răcășdia, Insoțirea de consum și valorizare în Ufalăul-unguresc, „Insoțire de credit“ în Feldioara. — *Inoățămint*: Școala gr-cat. pentru învățaceii de meserii și negustorie din Blaj, Academia de comerț din Budapesta, Academia veterinară din Budapesta. — *Cronica*: Lăptăriile cooperative sătești, Sarcinile hipotecare în Ungaria, Cassa de păstrare postală reg. ung. — *Din registrul firmelor*.

„*ȘOIMUL*“ inst. de credit și de ec. soc. pe acții în Uioara.

CONVOACARE.

P. T. Domni, cari au subscris acții dela înființându-l institut de credit și economii „*Șoimul*“ societate pe acții în Marosujvár (Murăș-Uioara), se convoacă prin aceasta la

adunarea generală de constituire,

care se va țineă *Luni în 30 August n. c.*, la oarele 4. p. m. în localul hotelului „*Vecsernyés*“ din Marosujvár (Murăș-Uioara), cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Constatarea acționarilor prezenți și a voturilor, ce reprezintă.
3. Raportul fondatorilor și constatarea prin adunarea generală a capitalului social subscris și a sumelor plătite în contul acestui capital.
4. Deciziune cu privire la înființarea societății.
5. Votarea absoluturului pe seama fondatorilor.
6. Stabilirea statutelor societății.
7. Alegerea membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere.

8. Inchiderea adunării, 137 (1—1)
Marosujvár (Murăș-Uioara), la 18 August 1909.

Fundatorii.

Societatea de asigurare „Dunărea“.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33,928,000

Centrala în Viena: ———

◆◆ Agenturi generale în Sibiiu și Brașov ◆◆
la

„*Albina*“ inst. de credit și de economii.

„*Dunărea*“ se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „*Danubius*“ fondată sub egida societății „*Dunărea*“.